

POTI INCHIDE OCHII, DAR NU POTI OPRI SPERANTA! **(INTEGRAREA COPIILOR CU CERINTE EDUCATIVE SPECIALE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE MASĂ)**

Prof. inv. primar Cucu Mihaela
Scoala Gimnaziala "Grigore Dimitrie Ghica" Peretu,
Teleorman

„Școlile trebuie să primească toți copiii, fără nici o deosebire privind condițiile lor fizice, sociale, emoționale, lingvistice sau de altă natură. Acestea se referă și la copiii cu dizabilități sau talentați, copiii străzii și copiii care muncesc, copii din populații îndepărtate sau nomade, copii aparținând minorităților lingvistice și etnice...”

Declarația de la Salamanca - Spania, 1994

Incluziunea = oricine, indiferent de deficiența sa sau de dificultățile pe care le întâmpină în învățare, trebuie tratat ca un membru al societății, iar diversele servicii speciale de care are nevoie, trebuie furnizate în cadrul serviciilor sociale, educaționale, medicale și celelalte servicii puse la dispoziția tuturor membrilor societății.

Tendința crescândă de integrare școlară în unitățile obișnuite de învățământ a copiilor cu CES este bine cunoscută atât în lume, cât și în România .

Complexitatea manifestărilor determinate de realitatea dintre normalitate și integrare adus la interpretări, amânări, experimente, tatonări, reușite și eșecuri în acțiunea de integrare a copiilor cu CES în școala de masa .

Educația integrată se referă în esență la integrarea copiilor cu CES în structurile învățământului de masă care poate oferi un climat favorabil dezvoltării armonioase a acestor copii și o echilibrare a personalității acestora .

Nevoile speciale ale copiilor cu dificultăți de învățare în mediul școlar

Verbul " a învăța " este cel mai des asociat cu școala . Procesul de învățare începe însă mult mai devreme, chiar din primele clipe ale nașterii. A simți, a se mișca, a se uita, a auzi toate sunt rezultatul învățării. Și acesta este doar începutul .

În faza următoare de dezvoltare, copilul își dă seama că lucrurile văzute și auzite pot fi asociate, se leagă între ele .De exemplu, copilul cunoaște vocea mamei, sunetul clopoțelului etc. Învăță să asocieze experiența tactilă cu senzația vizuală și auditivă . Astfel, de exemplu, apăsarea burții păpușii din plastic și sunetul fluierător devin senzații asociate . Astfel își lărgeste copilul sfera experiențelor, fiind întotdeauna gata pentru perceperea și prelucrarea noilor informații . Relația dintre " dacă " și " atunci " este descoperită cu un interes intensificat . De exemplu : " Dacă încep să plâng, cineva intră și se ocupă de mine " ; sau într-o situație mai complexă : " dacă mă ridic sub

masă, îmi lovesc capul " ; iar într-o situație și mai complexă : " Dacă alerg pe pat, atunci pot să cad, iar căderea rezultă durere " .

Legăturile " dacă - atunci " - deoarece aduc surprize copilului - îl motivează la cunoașterea relațiilor de cauzalitate și la experimentarea individuală . De exemplu " Dacă rostogolesc mingea sub dulap, ea dispăre " . Noile cunoștințe sun integrate în cadrul experiențelor prelucrate anterior și astfel în momentul școlarizării copilului preîntâmpină" minunea " cititului, învățului cu această experiență bogată .

Învățarea este cea mai semnificativă în această perioadă (de la naștere până la momentul școlarizării), reprezentând fundamentul oricărui proces de învățare ulterioară .

După toate acestea ne putem închipui că, prin compromiterea procesului de dezvoltare și maturizare intelectuală, are de suferit, dezvoltarea intelectuală, aceasta fiind deviată pe un alt traiect, iar prin acesta implicit scade eficacitatea performanțelor intelectuale . Așa se explică faptul că tulburările precoce ale dezvoltării copilului radiază în profunzime, deoarece afectează acele structuri de bază (modalitățile fundamentale ale percepției, organizarea, orientarea și focalizarea atenției etc) care reprezintă condiții esențiale în formarea funcțiilor intelectuale mai complexe . La fel, nu putem pretinde copilului să citească și să scrie fluent, să efectueze diferite calcule până când aceste aptitudini, respectiv aptitudini parțiale, care reprezintă pilonii performanțelor intelectuale, funcționează la un nivel scăzut .

Din cele spuse reiese că școlarul, a cărui capacitate de învățare este perturbată, necesită o asistență psihopedagogică aparte, specifică .

Cum putem ajuta elevul cu dificultăți de învățare ?

În primul rând, învățătorul trebuie să posede cunoștințe care îl fac capabil să recunoască tulburarea de învățare a copilului . Care sunt acele simptome, modele de comportament, care sugerează prezența tulburării de învățare ?

- În fazele ameliorate și acute ale tulburărilor de învățare apare o divergență între performanțele școlare și nivelul intelectual al copilului ;
- Performanță scăzută, care apare în clasele primare, iar în cazul afecțiunilor mai puțin grave apare mai târziu . Astfel de disfuncții sunt : dislexia, disgrafia, discalculia ;
- Un model comportamental tipic îl reprezintă tulburări ale atenției, hiperactivitate și neurotizare secundară . În contextul colectivului., copilul nu acordă atenție nici profesorului, nici colegilor, dispune de o necesitate motrică crescută, nu poate sta locului, eșecul sistematic datorat deficienței în telectuale, respectiv faptului că elevul nu este capabil de performanțele colectivului, implică dezvoltarea unor simptome comportamentale neurotice secundare : ticuri, comportament inhibat, sau chiar opusul acestuia, comportament extravagant menit să compenseze deficiențele intelectuale .

- Sindromul cognitiv specific, care poate afecta una sau mai multe aptitudini .
- Tulburarea percepției derivă din deficiențele tactile, vizuale, kinestetice și vestibulare ;
- Tulburarea capacităților lingvistice rezultă din deficiențe ale percepției limbajului, generate de simboluri, asocierea semantică a cuvintelor, articulare, programare motorie, integrarea vorbirii și limbajului, fond de cuvinte etc .;
- Memoria survine ca urmare a unor insuficiențe ale engramării, reținerii și reactualizării cunoștințelor ;
- Tulburarea codării intermodale (De exemplu : asocierea cuvintelor cu imagini, respectiv ale imaginilor cu sunete ; literei " P " i se asociază sunetul " pe ") ;
- Tulburarea aptitudinilor seriale, care suspendă orice capacitate de șiruire, de stabilire a relației cauză - efect ;
- Tulburări ale orientării spațiale, cel mai relevant semn al acestora: elevul are mari greutate în stabilirea direcțiilor spațiale, de exemplu : sus - jos, stânga - dreapta ;
- Tulburări ale coordonării motrice și ale motricității fine, manifestate relevant prin neîndemânare și nesiguranță motrică .

Studiind cu atenție semnele prezentate ale tulburărilor de învățare, învățătorul va fi treptat în stare să recunoască aceste deficiențe, conform criteriilor enumerate .

Activități în mediul școlar cu elevi având dificultăți de învățare

Prin recunoașterea tulburării de învățare la elevi, învățătorul a făcut primul pas în remedierea elevului . Din moment ce învățătorul devine competent în stabilirea cauzelor dificultăților de învățare, el va fi capabil să abordeze în mod diferențiat învățarea/educarea acestui elev .

Aceasta necesită eforturi și energii suplimentare din partea învățătorului, deoarece elevii cu dificultăți de învățare au nevoie de activități recuperatoare și de o atitudine specifică, conform nevoilor individuale . Această abordare diferențiată necesită o colaborare strânsă între pedagog și psihologul școlar . Pe de o parte, învățătorului îi revin responsabilitățile abordării diferențiate, pe de altă parte colaborarea lui cu psihologul școlar mărește eficacitatea intervenției educaționale .

Activitatea psihopedagogică cu copiii cu dificultăți de învățare trebuie să prezinte un efect dublu :

- având un caracter corectiv - formativ, ea are ca scop central reducerea și corecția deficiențelor intervenite în dezvoltare ;

- prin întreținerea și stimularea factorilor non - intelectuali ai personalității cum ar fi : motivația de învățare, interes, senzația competenței, aptitudini de comunicare verbală, etc .

Strategii pedagogice privind recuperarea, corecția și dezvoltarea funcțiilor cognitive și ale aptitudinilor parțiale deficitare.

Intervenția recuperatorie trebuie întotdeauna să respecte personalitatea și nivelul de deficiență al copilului . Criteriul de alegere a programului de dezvoltare, a etapelor programului intră în resortul unei persoane competente : psiholog, psihopedagog , profesor consilier . Din acest motiv, în prezentarea de față nu abordez această latură a problemei . Ceea ce revine învățătorului va fi aplicarea programului stabilit împreună cu psihologul, sub forma unor activități suplimentare (aditive la programa școlară) în sălile de clasă .

Consider că nu există " rețete " pentru integrarea copiilor cu CES în învățământul de masă . Cei care manifestă deschidere pentru integrarea acestora vor găsi și strategiile potrivite . Fiecare copil are dreptul la educație și merită să I se acorde o șansă . Învățând împreună, copiii învață să trăiască împreună, să se accepte și să se ajute la nevoie .

Integrarea copiilor cu CES conferă instituției școlare rolul de componentă fundamentală a sistemului social, aptă să răspundă concret imperativelor de moment ale evoluției din societatea contemporană și să rezolve o serie de probleme referitoare la nevoile de acceptare/valorizare socială a fiecărui individ și la capacitatea acestuia de a se adapta și integra într-o societate aflată în continuă transformare .

Dar tot la cerințe educative speciale/cu risc sporit de vulnerabilitate se pot încadra și:

- ✓ copiii migranților și rămași fără îngrijire părintească;
- ✓ copiii din familii numeroase și/sau monoparentale;
- ✓ copiii din familii cu nivel de trai scăzut;
- ✓ copiii care au fost/sunt supuși abuzurilor și exploatării;
- ✓ copiii cu dizabilități;
- ✓ copiii contaminați sau care trăiesc în familii afectate de HIV/SIDA;
- ✓ copiii cu comportament deviant și/sau în conflict cu legea.
- ✓

Educația incluzivă:

- susține și confirmă că **toți copiii pot învăța** și au nevoie de o formă de sprijin pentru învățare;
- urmărește să **identifice și să minimizeze barierele învățării**;
- este **mai cuprinzătoare** decât educația formală obișnuită cuprinzând: educația pentru familie, pentru comunitate, alte oportunități de educație în afara școlii;

- presupune **schimbare de atitudini, comportamente, curriculum**, care să satisfacă diversitatea copiilor, inclusiv a celor cu c.e.s.;
- este un **proces dinamic**, care se dezvoltă continuu în funcție de cultură și context;
- este **parte a strategiei** de dezvoltare a unei societăți incluzive. (Vaida, T.)

Cum se realizează educația incluzivă?

- **Existența și aplicarea principiilor incluziunii:** principiul drepturilor egale, principiul nondiscriminării, principiul egalizării șanselor în educație, principiul centrării pe copil, principiul intervenției timpurii, principiul educației de bază pentru toți copiii, principiul asigurării serviciilor de sprijin, principiul cooperării și parteneriatului.
- **Punerea în aplicare a unei pedagogii incluzive**, o pedagogie a diversității, care conține în esența ei atributele de a fi: pedocentristă, progresistă, personalizată, optimistă, socială, o pedagogie a iubirii.
- **Elaborarea unui curriculum „incluziv“**, care să se definească prin flexibilitate și diversitate: curriculum-ul adaptat la nevoile copilului; diversitatea situațiilor de învățare și a materialelor suportive; metodologie didactică diversificată, interactivă, adecvată stilurilor și tipurilor de învățare diferite ale elevilor; diversitate în evaluare: forme, metode, instrumente.
- **Crearea și funcționarea unui sistem de servicii de sprijin** la toate nivelurile învățământului: asistență psiho-pedagogică (psiholog, logoped), asistență socială, medicală, sprijin în învățare (învățător/profesor de sprijin).

Forme ale integrării copiilor cu c.e.s. în școala românească

- **Cooperarea școlii obișnuite cu școala specială:** prima coordonează procesul integrării și stabilește un parteneriat activ între cadrele didactice din cele două școli care vor experimenta și susține un nou mod de desfășurare a activităților didactice, pregătind împreună conținutul activităților școlare, adaptând materialele și mijloacele de învățare folosite în timpul orelor și oferind un cadru confortabil tuturor elevilor din clasă.
- **Organizarea unei clase speciale în școala obișnuită:** copiii deficienți sunt integrați în școli de masă unde să intre în relație cu elevii obișnuiți, facilitându-se, cu sprijinul cadrelor didactice și al specialiștilor din școală, o mai bună intercunoaștere și relaționare între cele două categorii de copii.
- **Amenajarea în școala obișnuită a unui spațiu sau a unei săli de instruire și resurse pentru copiii deficienți, integrați individual în clase obișnuite din școala respectivă:** profesorul care se ocupă cu elevii deficienți este profesorul de sprijin care desfașoară activități cu acești copii, atât în spațiul special amenajat în școala, cât și la orele de clasă, atunci când condițiile permit acest lucru, colaborând direct cu educatorii din clasele unde sunt integrați copiii.
- **Modelul itinerant** favorizează integrarea într-o școală de masă a unui număr mic de copii cu cerințe speciale, domiciliați la mică distanță de școală și sprijiniți de un profesor itinerant (specializat în munca la domiciliul copiilor cu un anumit tip de deficiență); ei pot astfel participa la activitățile școlii respective.
- **Modelul comun** este relativ asemănător cu modelul precedent, cu deosebirea că profesorul

itinerant este responsabil de toți copiii cu deficiențe dintr-un anumit areal și oferă servicii de sprijinire a copilului și familiei, ajută părinții la alcătuirea programelor de învățare, urmărește evoluția școlară a copilului, colaborează cu profesorii școlii obișnuite în care este integrat copilul și intervine atunci când apar probleme de învățare sau de adaptare a copiilor la anumite cerințe școlare.

Aspecte importante ale procesului de integrare a copiilor cu c.e.s.

1. Depistarea copiilor cu c.e.s

Exemple de caracteristici generale ale copiilor cu c.e.s.:

- hiperactivitate;
- slabă capacitate de a fi atent;
- orientare confuză în spațiu și timp;
- incapacitatea de a urmări instrucțiuni orale;
- poftă necontrolată de dulce/hipoglicemie;
- este ambidextru (după vârsta de 8 ani);
- inversează literele sau cuvintele;
- face frecvent greșeli de ortografie;
- prinde greu o minge și o lovește greu cu piciorul;
- nu poate sări coarda;
- dificultăți la încheierea nasturilor, la legarea șireturilor;
- mod defectuos de a ține creionul în mână;
- caligrafie mediocră;
- incapacitate de a sări;
- stângăcie;
- ezitări la coborârea scărilor;
- dificultăți de sta într-un picior.

2. Documente necesare

• **Certificatul de expertiză și orientare școlară și profesională**

Familia trebuie să depună la Direcția Județeană de Asistență Socială și Protecția Copilului o cerere prin care solicită evaluarea copilului în cadrul Serviciului de Evaluare Complexă de către Comisia de Protecție a Copilului. Aici i se vor solicita familiei unele investigații medicale având drept subiect copilul. Dovezile investigațiilor medicale vor face parte din dosarul pe care familia îl va întocmi pentru Comisia de Evaluare care le va lua în considerare în demersul de diagnosticare și orientare a copilului.

Acest document este absolut necesar pentru a se putea solicita serviciile unui profesor de sprijin pentru copilul în cauză.

• **Planul de servicii personalizate (PSP)**

PSP conține informații biografice, tipuri de servicii (educaționale, sociale, medicale, psihologice etc.) de care va beneficia copilul, competențe, niveluri și dificultăți de realizare, scopuri și obiective ale învățării, aspecte de parteneriat cu părinții copilului, alți specialiști, comunitatea locală etc.

• **Planul de intervenție personalizat (PIP)**

În PIP se prevăd conținuturile, metodologiile de lucru, criteriile minimale de apreciere a progresului, a modalităților și instrumentelor de evaluare.

- **Derularea planului de intervenție**

Se precizează domeniul și scopul programului de intervenție, parametrul urmărit/ tema/ unitatea de învățare, obiectivele, secvențele educative/ activitățile de învățare, perioada de timp, metode și mijloace didactice, metode și instrumente de evaluare.

- **Programul de înregistrare al copiilor cu CES, prin realizarea unei baze de date specifice la nivelul școlii**

În cazul în care familia nu cooperează în vederea evaluării copilului cu c.e.s., școala poate cere o evaluare a Comisiei Interne de Evaluare Continuă din cadrul Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă. Această comisie face o evaluare doar la nivel educațional și nu eliberează Certificate de expertiză și orientare școlară / profesională. În baza acestei evaluări școala poate întocmi și aplica un plan de intervenție personalizată în cazul copilului evaluat.

3. Proiectarea curriculară în cazul copiilor cu c.e.s.

Există 6 principii ale proiectării curriculare în cazul copiilor cu c.e.s.:

- 1) accent pe ideile fundamentale;
- 2) utilizarea unor strategii didactice de bază;
- 3) asigurarea de suport intermediar în realizarea oricăror acțiuni;
- 4) integrarea strategică a cunoștințelor;
- 5) recapitularea obiectivă a acestora;
- 6) asigurarea unui fond primar de cunoștințe.

Această proiectare se face de către profesorul de sprijin în colaborare cu celelalte cadre didactice care predau la clasă, urmărindu-se formarea competențelor de bază de citit, scris, socotit, prin: recapitulare, conversație, lucru în grup și utilizarea de material intuitiv.

În cazul în care numărul copiilor cu c.e.s. reprezintă 10-15% din numărul elevilor clasei, atunci predarea se va realiza în parteneriat: învățător/profesor de specialitate și profesor de sprijin.

Profesorul de sprijin poate desfășura și activități individuale cu elevul în afara clasei de elevi de 2-3 ori pe săptămână sau în afara orelor de curs. Ultimele două modalități sunt mai des utilizate, în detrimentul primei care este, de fapt, cea mai eficientă. Celelalte presupun excluderea copilului cu c.e.s. din grupul clasei și astfel principalul obiectiv al recuperării și ameliorării acestor copii, acela de a socializa, este eliminat. Ceea ce se urmărește nu este neapărat progresul intelectual al copilului cu c.e.s., cât progresul la nivel social și aptitudinal al acestuia.

În cazul în care într-o clasă există un copil cu c.e.s., în funcție de nivelul deficiențelor diagnosticate, se va diminua efectivul maxim al clasei cu 1-2 elevi.

4. Îndatoririle părinților copilului cu c.e.s.:

- să faciliteze evaluarea și diagnosticarea precoce a copiilor în vederea intervenției timpurii;
- să colaboreze cu școala în vederea integrării cu success a copiilor în activitatea școlară:
 - schimb permanent de informații între școală și familie;
 - sprijin reciproc în elaborarea PSP și PIP;

- participarea la activități de consiliere a părinților;
- implicarea în organizarea unor activități extracurriculare;
- să acorde ajutor copiilor în pregătirea temelor;
- să se implice în organizarea timpului liber al copiilor, implicându-I în activități în aer liber, activități sportive etc.

Bibliografie:

1. Asociația RENINCO România – „Ghid de predare-învățre pentru copiii cu cerințe educative speciale”, <http://profesoriiinineranti.files.wordpress.com/2013/01/ghid.pdf>
2. Coord. Horga, I., Jigău, M. – „Situația copiilor cu cerințe educative speciale incluși în învățământul de masă”, Institutul de Științe ale Educației, UNICEF, București, 2009, www.unicef.ro
3. Coord. din partea UNICEF Moldova Tomșa, S. și colab. – „Înțelege-mă, ascultă-mă... Ghid pentru specialiștii din domeniul îngrijirii și protecției copilului” în cadrul proiectului „Consolidarea sistemului local de referire și dezvoltarea unui sistem integrat de servicii sociale”, implementat de Asociația SOMATO, în parteneriat cu Primăria Bălți și Institutul de Reforme Penale, cu suportul financiar al Reprezentanței UNICEF în Republica Moldova, Bălți, 2011
4. www.copil-speranta.ro

CHESTIONAR

Acest chestionar isi propune sa faca un sondaj de opinie pe tema *Integrarea copiilor cu cerinte educationale speciale intr-o scoala obisnuita*.

Scopul este realizarea unei analize corecte a parerilor si atitudinilor cadrelor didactice fata de educatia incluziva si de identificare a solutiilor pentru realizarea acesteia. Se considera necesar acest lucru deoarece in ultimul timp, educatia speciala s-a rigorigizat din punct de vedere abordativ si procedural si in paralel a aparut tendinta de integrare educativa prin includerea copiilor cu cerinte educationale speciale in scolile obisnuite.

Chestionarul cuprinde:

- 16 intrebari de continut din care 14 intrebari inchise (Q1, Q2, Q3, Q4, Q6, Q7, Q8, Q9, Q10, Q11, Q12, Q13, Q15, Q16) si 2 intrebari deschise (Q5, Q14)
- 3 intrebari demografice (Q17, Q18, Q19).

S-au folosit scale:

- nominale (Q1, Q2, Q4, Q5, Q6, Q8, Q9, Q12, Q13, Q14, Q15, Q16, Q18, Q19)
- ordinale (Q3, Q7, Q10, Q11)
- numerice (Q17)

Q1. Care credeti ca este atitudinea societatii in general fata de copiii cu cerinte educative speciale ?

1. Tendinta de izolare
2. Ignoranta
3. Respingere sociala
4. Toleranta
5. Acceptarea
6. Sprijinul

Q2. Care este atitudinea dumneavoastra fata de copiii cu cerinte educative speciale ?

1. Acceptare
2. Sprijin

3. Toleranta

4. Indiferenta

Q3. In clasele cu care lucrati exista copiii cu cerinte educative speciale ?

1.Da

2. Nu

Q 4. Precizati din care categorie de cerinte :

1.Deficiente senzoriale (auz, vaz)

2.Deficiente fizice , motorii

3.Deficiente mintale ,intelectuale

4.Tulburari socio-afective (tulburari de comportament)

5.Tulburari de invatare

6.Tulburari accentuate de limbaj

7.Deficiente asociate

Q5.Ce tip de deficianta vi se pare mai incomod ? Precizati de ce .

.....
.....

Q6.Care credeti ca sunt motivele pentru care familia unui copil cu cerinte educative speciale alege o scoala obisnuita si nu una speciala?

1.Posibilitatea de integrare in societate

2.Stabilirea de relatii interpersonale adecvate

3.Asimilarea modului de viata cotidian

4.Dreptul la o sansa egala cu a celorlalti

Q7.Cat de importanta considerati caste colaborarea scolii cu familiile copiilor cu cerinte educative speciale ?

1.Foarte importanta

2.Importanta

3.Medie

4.Putin importanta

5.Neimportanta

Q 8.Care din urmatoorii factori considerati ca sta la baza dificultatilor de invatare a copiilor cu cerinte educative speciale ?

1.Potentialul intelectual limitat

2.Saracia

3.Dezinteresul parintilor fata de copii

4.Lipsa unei invatari individualizate

5.Neutilizarea modalitatilor de evaluare diferentiata

Q9.Care credeti ca este cel mai important factor al integrarii unui copil cu cerinte educative speciale intr-o scoala obisnuita?

1.Adaptarea curriculara pana la personalizare

2.Activitati si evaluare diferentiata

3.Relatiile socio-afective stabilite intre elev-elev si elev-cadru didactic

4.Grupul de specialisti din scoala

Q10. Daca un copil are o deficiente credeti ca are dreptul de a invata intr-o scoala obisnuita?

1.Da

2. Nu

3. Nu stiu

Q11.Care credeti ca este gradul de reusita a unui copil cu cerinte educative speciale intr-o scoala obisnuita fata de o scoala speciala ?

1.Foarte mare

2.Mare

3. Mediu

4. Slab

5. Foarte slab

Q12. Care credeți că este principala cauză pentru care unii copii cu cerințe educative speciale sunt marginalizați sau excluși din școala obișnuită

1. Incapacitatea de a face față cerințelor școlare
2. Diverse forme și niveluri de eșec școlar
3. Înțelegerea redusă a nevoilor acestor copii
4. Lipsa de experiență a cadrelor didactice

Q13. Care dintre următoarele soluții credeți că sunt cele mai indicate pentru școlarizarea copiilor cu cerințe educative speciale ?

1. Școli speciale
2. Integrarea în școli obișnuite
3. Clase speciale în școli obișnuite
4. Școli speciale sau școli obișnuite în funcție de caz

Q14. Dacă ați optat pentru variantele 2) sau 3), precizați ce condiții ar trebui să existe în școlile obișnuite în vederea integrării

.....
.....

Q 15. Dacă ați putea alege, ați opta să lucrați :

1. Numai cu clase în care nu sunt copii cu cerințe speciale
2. Cu clase eterogene
3. Cu clase speciale

Q 16. Dacă ați avea un copil cu cerințe educative speciale, ați dori să învețe:

1. Într-o școală specială
2. Într-o școală obișnuită

3. Intr-o clasa speciala dintr-o scoala obisnuita

Q17. Varsta dumneavoastra :

- 1). 20-25 ani
- 2). 26-30 ani
- 3). 31-40 ani
- 4). 41-50 ani
- 5). 51-60 ani

Q 18. Sexul :

- 1 Masculin
2. Feminin

Q 19. Pregatirea profesionala:

1. Invatator
2. Instructeur
3. Profesor
4. Alta specializare

PIP Cucu Mihaela

CHESTIONAR

Acest chestionar isi propune sa faca un sondaj de opinie pe tema *Integrarea copiilor cu cerinte educationale speciale intr-o scoala obisnuita*.

Scopul este realizarea unei analize corecte a parerilor si atitudinilor cadrelor didactice fata de educatia incluziva si de identificare a solutiilor pentru realizarea acesteia. Se considera necesar acest lucru deoarece in ultimul timp, educatia speciala s-a rigorigizat din punct de vedere abordativ si procedural si in paralel a aparut tendinta de integrare educativa prin includerea copiilor cu cerinte educationale speciale in scolile obisnuite.

Chestionarul cuprinde:

- 16 intrebari de continut din care 14 intrebari inchise (Q1, Q2, Q3, Q4, Q6, Q7, Q8, Q9, Q10, Q11, Q12, Q13, Q15, Q16) si 2 intrebari deschise (Q5, Q14)
- 3 intrebari demografice (Q17, Q18, Q19).
S-au folosit scale:
- nominale (Q1, Q2, Q4, Q5, Q6, Q8, Q9, Q12, Q13, Q14, Q15, Q16, Q18, Q19)
- ordinale (Q3, Q7, Q10, Q11)
- numerice (Q17)

Q1. Care credeti ca este atitudinea societatii in general fata de copiii cu cerinte educative speciale ?

1. Tendinta de izolare
2. Ignoranta
3. Respingere sociala
4. Toleranta
5. Acceptarea
6. Sprijinul

Q2. Care este atitudinea dumneavoastra fata de copiii cu cerinte educative speciale ?

1. Acceptare
2. Sprijin
3. Toleranță
4. Indiferență

Q3. În clasele cu care lucrați există copii cu cerințe educative speciale ?

1. Da
2. Nu

Q4. Precizați din care categorie de cerințe :

1. Deficiențe senzoriale (auz, văz)
2. Deficiențe fizice, motorii
3. Deficiențe mintale, intelectuale
4. Tulburări socio-afective (tulburări de comportament)
5. Tulburări de învățare
6. Tulburări accentuate de limbaj
7. Deficiențe asociate

Q5. Ce tip de deficiență vi se pare mai incomod ? Precizați de ce .

.....
.....

Q6. Care credeți că sunt motivele pentru care familia unui copil cu cerințe educative speciale alege o școală obișnuită și nu una specială?

1. Posibilitatea de integrare în societate
2. Stabilirea de relații interpersonale adecvate
3. Asimilarea modului de viață cotidian
4. Dreptul la o șansă egală cu a celorlalți

Q7.Cat de importanta considerati caste colaborarea scolii cu familiile copiilor cu cerinte educative speciale ?

- 1.Foarte importanta
- 2.Importanta
- 3.Medie
- 4.Putin importanta
- 5.Neimportanta

Q 8.Care din urmatoorii factori considerati ca sta la baza dificultatilor de invatare a copiilor cu cerinte educative speciale ?

- 1.Potentialul intelectual limitat
- 2.Saracia
- 3.Dezinteresul parintilor fata de copii
- 4.Lipsa unei invatari individualizate
- 5.Neutilizarea modalitatilor de evaluare diferentiata

Q9.Care credeti ca este cel mai important factor al integrarii unui copil cu cerinte educative speciale intr-o scoala obisnuita?

- 1.Adaptarea curriculara pana la personalizare
- 2.Activitati si evaluare diferentiata
- 3.Relatiile socio-afective stabilite intre elev-elev si elev-cadru didactic
- 4.Grupul de specialisti din scoala

Q10. Daca un copil are o deficianta credeti ca are dreptul de a invata intr-o scoala obisnuita?

- 1.Da

2. Nu

3. Nu stiu

Q11.Care credeti ca este gradul de reusita a unui copil cu cerinte educative speciale intr-o scoala obisnuita fata de o scoala speciala ?

1.Foarte mare

2.Mare

3.Mediu

4.Slab

5.Foarte slab

Q12.Care credeti ca este principala cauza pentru care unii copii cu cerinte educative speciale sunt marginalizati sau exclusi din scoala obisnuita

1.Incapacitatea de aface fata cerintelor scolare

2.Diverse forme si niveluri de esec scolar

3.Intelegerea redusa a nevoilor acestor copii

4.Lipsa de experienta a cadrelor didactice

Q13.Care dintre urmatoarele solutii credeti ca sunt cele mai indicate pentru scolarizarea copiilor cu cerinte educative speciale ?

1.Scoli speciale

2.Integrarea in scoli obisnuite

3.Clase speciale in scoli obisnuite

4.Scoli speciale sau scoli obisnuite in functie de caz

Q14.Daca ati optat pentru variantele 2) sau 3), precizati ce conditii ar trebui sa existe in scolile obisnuite in vederea integrarii

.....
.....

Q 15. Dacă ati putea alege , ati opta sa lucrați :

1. numai cu clase in care nu sunt copii cu cerinte speciale
2. Cu clase eterogene
3. Cu clase speciale

Q 16. Dacă ati avea un copil cu cerinte educative speciale, ati dori sa invete:

1. Intr-o scoala speciala
2. Intr-o scoala obisnuita
3. Intr-o clasa speciala dintr-o scoala obisnuita

Q17. Varsta dumneavoastra :

- 1). 20-25 ani
- 2). 26-30 ani
- 3). 31-40 ani
- 4). 41-50 ani
- 5). 51-60 ani

Q 18. Sexul :

- 1 Masculin
2. Feminin

Q 19. Pregatirea profesionala:

1. Invatator
2. Instructor

Asociația Copiilor cu Dizabilități Peretu
Comuna Peretu-Teleorman
Strada Caracal nr. 1513
CIF 31222805
RO67CECETR2430RON0538850

Școala Gimnazială "Grigore Dimitrie Ghica"
Comuna Peretu, județul Teleorman
tel-fax: 0247 32 71 69
e-mail: scoalaperetu1823@yahoo.com

3. Profesor

4. Alta specializare